

TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KONFERENCIA

„A jövő fenntartható közgazdaságtana”

NEMZETKÖZI TUDOMÁNYOS

KONFERENCIA

programfüzet és absztraktkötet

2023

2023. november 6–7.

Dunaújváros

A Magyar Nemzeti Bank támogatásával a hosszú távú fenntartható közgazdaságtanhoz (Long-term sustainable econo-mix) kapcsolódóan megvalósuló konferencia.

A MAGYAR TUDOMÁNY ÜNNEPE

A Magyar Tudományos Akadémia programsorozata

A konferencia szervezésére az
MTA Magyar Tudomány Ünnepe keretében
kerül sor.

A konferencia szervezője a Dunaiújvárosi Egyetem
www.uniduna.hu

TÁRSADALOMTUDOMÁNYI
KONFERENCIA
2023
(DUE TTI 2023)

Programfüzet

A Teams-csoporthoz csatlakozás kódja/ Teams group code:

<https://shorturl.at/losz2>

Konferencia elnöksége

Elnök:

Dr. habil Balázs László (DUE)

Társelnökök:

Dr. habil András István (DUE)

Dr. habil Rajcsányi-Molnár Mónika (DUE)

Tudományos bizottság:

Dr. Keszi-Szeremlei Andrea (DUE)

Dr. Kőkuti Tamás (DUE)

Dr. Hulyák-Tomesz Tímea (EKKE)

Dr. habil Falus Orsolya (DUE)

Dr. Varga Anita (DUE)

Dr. Kukorelli Katalin (DUE)

A konferencia titkára:

Kajtár-Szépes Mariann

Program

2023. november 6. (hétfő)

Megnyitó

- 12:30–13:00 Regisztráció
13:00–13:10 **Megnyitó** – *Dr. habil András István rektor,*
Dunaújvárosi Egyetem,
a konferencia védnöke

Plenáris – I / 106

Levezető elnök: *Dr. habil Rajcsányi-Molnár Mónika,*
Dr. Keszi-Szeremlei Andrea

- 13:10–13:40 *Dr. habil Balázs László (DUE):* Vezetők – civilek – szervezetek
13:40–14:10 *Prof. Széles Zsuzsanna (SE):* Fenntartható pénzügyek, avagy mit tartogat számunkra a jövő
14:10–14:40 *Dr. habil Szűts Zoltán (EKKE):* A digitális eszközökkel alkotott narratívák szerepe világunk háborús, egészségügyi és gazdasági válságaiban
14:40–15:10 *Dr. Baracscai Zoltán (BBE):* Jót vagy jól csinálni: könnyebb jót csinálni, de ...

- 15:10 Szünet

2023. november 6. (hétfő)

Szekció előadás – I / 106

Levezető elnök: *Dr. habil András István,*
Dr. Varga Anita

15:30–15:50	<i>Kovács Szilvia:</i> Betekintés a fenntartható mobilitás és az ökoszisztéma-szolgáltatások kapcsolatába
15:50–16:10	<i>Dr. Varga Anita:</i> Az esélyegyenlőség fenntarthatósági aspektusai
16:10–16:30	<i>Dr. habil Falus Orsolya:</i> A kreativitás és az innováció védelmének jogi eszközei
16:30–16:50	<i>Beck-Zaja Mónika:</i> The Role of education in Financial Socialisation

2023. november 7. (kedd)

Online szekció

Levezető elnök: *Dr. habil Falus Orsolya*

09:00–9:20	<i>Umide Majnunlu:</i> Ecologically Clean Production and Sustainability Initiatives in the Winery Industry
09:20–09:40	<i>Reyhan Ibrahimli:</i> Developing Sustainability in the Global Wine Industry
09:40–10:00	<i>Dr. Figen Atabey:</i> Generációs különbségek a szakképzésben: szabályok, normák, értékek

Szekció előadás – I / 106

Levezető elnök: *Dr. Kukorelli Katalin*

09:00–9:20	<i>Dr. Mészáros Aranka: Z-generációs hallgatók szociális készségfejlesztése</i>
09:20–09:40	<i>Szászi Brigitta: Környezeti nevelés és fenntarthatóságra oktatás jelenlegi helyzetértékelése az általános iskola felső tagozatos diákjainak szemszögéből</i>
09:40–10:00	<i>Dr. Kukorelli Katalin–Dr. Bartal Orsolya–Kolacsek Sándor: Generációs különbségek a szakképzésben: szabályok, normák, értékek</i>
10:00–10:20	<i>Dr. habil Rajcsányi-Molnár Mónika–Sitku Krisztina–Dr. habil András István: Developing a regional skills ecosystem for socio-economic sustainability: a Hungarian case</i>
10:20–10:40	<i>Dr. Kukorelli Katalin–Dr. Bartal Orsolya: Assertiveness in the service of sustainability?</i>

10:40 Szünet

Szekció előadás – I / 106

Levezető elnök: *Dr. habil Falus Orsolya*

11:00–11:20	<i>Dr. Yakup Karataş: The Similarity Between Ottoman Cash Foundations and Contemporary Interest-Free Financial Systems</i>
11:20–11:40	<i>Musharraf Mammadova: The impact of technology on education in Azerbaijan</i>

2022. november 7. (kedd)

11:40–12:00	<i>Dr. Odorige Catherine–Dr. Mohamad Ali Saleh Saleh–Meng Sihan: An Analysis of Stakeholders’ Engagement Against the Backdrop of China’s Nascent Role as The World Leader in Sustainable Development Resources: A Chinese View of Development Communication</i>
12:00–12:20	<i>Giyafat Suleymanova: The Potential of CBDCs in reaching Sustainable Economic Goals</i>
12:20	Ebéd

Szekció előadás – I / 106

Levezető elnök: *Dr. Odorige Catherine*

14:00–14:20	<i>Dr. Mohamad Ali Saleh Saleh: Examining the Anticipated Trajectory of Electric Mobility Concerning Battery-Powered Cars and their Environmental Implications: An In-Depth Analysis Conducted in Hungary.</i>
14:20–14:40	<i>Dr. Horváth Hanga: The connection between trademark and brand</i>
14:40–15:00	<i>Dr. Odorige Catherine: New media and its ability to engender effective communication among development actors</i>
15:00	Szünet

Szekció előadás – I / 106

Levezető elnök: *Dr. habil Balázs László,*
Dr. Kőkuti Tamás

15:20–15:40	<i>Dr. Kőkuti Tamás:</i> A humánerőforrás vs. mesterséges intelligencia alkalmazása és az automatizálás hatásai.
15:40–16:00	<i>Dr. Novoszáth Péter:</i> A turizmus és a regionális repülőterek társadalmi, gazdasági és környezeti fenntarthatóságának néhány aktuális kérdése
16:00–16:20	<i>Galambos Gergő:</i> Továbbra is a diszkrecionális jövedelmünket költjük el a turizmusban? Avagy a magyar lakosság utazási szokásait leginkább befolyásoló külső hatások a poszt-Covid időszakban
16:20–16:40	<i>Dr. András Hanga:</i> Fenntarthatóság és helyi identitás
16:40–17:00	<i>Dr. Keszi-Szeremlei Andrea:</i> E-mobilitás és E-pénzügyek
17:00–17:20	<i>Dr. Ludik Péter:</i> A multimédiás termékek megítélésének változásai

17:20

A konferencia zárása

TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KONFERENCIA

2023

(DUE TTI 2023)

„A jövő fenntartható közgazdaságtana”

Absztraktkötet

Tartalom

<i>Dr. András Hanga</i> Fenntarthatóság és helyi identitás	18
<i>Dr. habil Balázs László</i> Vezetők – civilek – szervezetek	19
<i>Dr. Baracscai Zoltán</i> Jót vagy jól csinálni: könnyebb jól csinálni, de...	21
<i>Beck-Zaja Mónika</i> Az oktatás szerepe a pénzügyi szocializáció tükrében	23
<i>Dr. Odorige Catherine</i> Az új média és annak képessége a hatékony kommunikáció kialakítására	25
<i>Dr. Odorige Catherine–Dr. Saleh Saleh Mohamad Ali–Meng Sihan</i> Az érdekelt felek szerepvállalásának elemzése annak fényében, hogy Kína a fenntartható fejlesztési erőforrások világvezetőjeként kialakulóban lévő szerepe: Kínai nézet a fejlesztési kommunikációról	27
<i>Dr. habil Falus Orsolya</i> A kreativitás és az innováció védelmének jogi eszközei	30
<i>Dr. Figen Atabey</i> Generációs különbségek a szakképzésben: szabályok, normák, értékek	31
<i>Galambos Gergő</i> Továbbra is a diszkrecionális jövedelmünket költjük el a turizmusban? Avagy a magyar lakosság utazási szokásait leginkább befolyásoló külső hatások a poszt-Covid időszakban	32
<i>Giyafat Suleymanova</i> The Potential of CBDCs in reaching Sustainable Economic Goals	33
<i>Dr. Horváth Hanga</i> A védjegy és a brand kapcsolata	34
<i>Dr. Jakup Karataş</i> The Similarity Between Ottoman Cash Foundations and Contemporary Interest-Free Financial Systems	35
<i>Dr. Keszi-Szeremlei Andrea</i> E-mobilitás és E-pénzügyek	36

<i>Kovács Szilvia</i>	
Betekintés a fenntartható mobilitás és az ökoszisztéma-szolgáltatások kapcsolatába	37
<i>Dr. Kőkuti Tamás</i>	
A humánerőforrás vs. mesterséges intelligencia alkalmazása és az automatizálás hatásai	38
<i>Dr. Kukorelli Katalin–Dr. Bartal Orsolya–Kolacsek Sándor</i>	
Generációs különbségek a szakképzésben: szabályok, normák, értékek	39
<i>Dr. Kukorelli Katalin–Dr. Bartal Orsolya</i>	
Az asszertivitás a fenntarthatóság szolgálatában?	41
<i>Dr. Ludik Péter</i>	
A multimédiás termékek megítélésének változásai	42
<i>Dr. Mészáros Aranka</i>	
Z-generációs hallgatók szociális készségfejlesztése	44
<i>Dr. Mohamed Ali Saleh Saleh</i>	
Examining the Anticipated Trajectory of Electric Mobility Concerning Battery-Powered Cars and their Environmental Implications: An In-Depth Analysis Conducted in Hungary	45
<i>Musharraf Mammadova</i>	
The impact of technology on education in Azerbaijan	46
<i>Dr. Novoszáth Péter</i>	
A turizmus és a regionális repülőterek társadalmi, gazdasági és környezeti fenntarthatóságának néhány aktuális kérdése	47
<i>Dr. habil Rajcsányi-Molnár Mónika–Sitku Krisztina–Dr. habil András István</i>	
Regionális készség-ökoszisztéma kialakítása a szocio- ökonómiai fenntarthatóságért: Egy magyarországi eset	48
<i>Reyhan Ibrahimli</i>	
Developing Sustainability in the Global Wine Industry	50
<i>Szászi Brigitta</i>	
Környezeti nevelés és fenntarthatóságra oktatás jelenlegi helyzetértékelése az általános iskola felső tagozatos diákjainak szemszögéből	53

<i>Prof. Széles Zsuzsanna</i>	
Fenntartható pénzügyek, avagy mit tartogat számunkra a jövő	55
<i>Dr. habil Szűts Zoltán</i>	
A digitális eszközökkel alkotott narratívák szerepe világunk háborús, egészségügyi és gazdasági válságaiban	57
<i>Umide Majnunlu</i>	
Ecologically Clean Production and Sustainability Initiatives in the Winery Industry	59
<i>Dr. Varga Anita</i>	
Az esélyegyenlőség fenntarthatósági aspektusai	60

TÁRSADALOMTUDOMÁNYI
KONFERENCIA
2023
(DUE TTI 2023)

„A jövő fenntartható közgazdaságtana”

Absztraktok

Dr. András Hanga **Fenntarthatóság és helyi identitás**

Kulcsszavak: Helyi identitás, örökség, hagyomány.

A fenntartható fejlődést olyan fejlődési folyamatnak, valamint szervezési elvnek tekintjük, amely „kielégíti a jelen szükségleteit anélkül, hogy csökkentené a jövő generációk képességét, hogy kielégítsék a saját szükségleteiket” (ENSZ 1987-es Brundtland-jelentés). Amennyiben a fenti meghatározás a környezeti és gazdasági erőforrásokra érvényes, akkor vonatkoznia kell a helyi identitás fenntartására egyaránt, amely meghatározó mind az egyéni, mind a közösségi identitás alakításában. A hely egyedi jegyeinek felismerése és megőrzése olyan örökség, amely a hely adottságaihoz viszonyítva fokozza az egyén fejlődését és fontos mérföldkő a jövő nemzedéke számára a csoport történelmének és hagyományainak megismerésében, különösen most, amikor a migráció, a mobilitás és a virtualizáció világát éljük a kapcsolataink során. A fentiek tükrében egy kis történelmi népcsoport (a székely) nemzeti identitásának elemei és megküzdési stratégiái kerülnek bemutatásra a 18–35 év közötti fiatal felnőttek vonatkozásában.

Sustainability and place identity

Keywords: Place identity, heritage, tradition.

We consider sustainable development as a development process and organizational principle that „satisfies the needs of the present without reducing the ability of future generations to meet their own needs” (UN 1987 Brundtland Report). If the above

definition applies to environmental and economic resources, it must also apply to the maintenance of place identity, which is decisive in shaping both individual and community identity. Recognizing and preserving the unique features of the place is a heritage that enhances the development of the individual in relation to the features of the place and is an important milestone for the future generation in order to know the history and traditions of the group, especially now when we live in the world of migration, mobility and virtualization during our relationships. In light of the above, the elements of the national identity and coping strategies of a small historical ethnic group (the Székely) will be presented in relation to young adults aged 18–35.

Dr. habil Balázs László

Vezetők – civilek - szervezetek

Kulcsszavak: Civil szervezetek, vezetés, érzelmi intelligencia, szervezeti kultúra, reziliencia.

Az elmúlt három évtizedben a civil szervezetek számával párhuzamosan növekedett a tudományos érdeklődés a civil szervezetek működtetésének, működésének, kapcsolati rendszerének, sajátosságainak megértése iránt. Jelen előadásban a civil szektor vezetői sajátosságainak áttekintésére, azok empirikus vizsgálatára vállalkozom szervezet-, és szociálpszichológiai megközelítésből. Feltevésem, hogy a tevékenységek szerint csoportosított civil szervezetek vezetői a szervezeti kultúra észlelés, az érzelmiintelligencia-mintázat, a reziliencia és a vezetői stílus tekintetében is megkülönböztethetők egymástól. Központi kérdésem, hogy a környezeti fenntarthatóságért munkálkodó civil szervezetek vezetői szervezet-, illetve szociál-

pszichológiai dimenziók mentén mutatnak-e eltérést a többi, elsősorban gazdasági és kulturális célokat megfogalmazó civil szervezetek vezetőitől. A kérdőíves vizsgálatban 61 civil szervezet vezetője vett részt hat tevékenységi kört képviselve. Az eredmények alapján elmondható, hogy az egyes tevékenységi körök képviselői eltérő szervezetikultúra-dimenziókat, értékeket észleltek, valamint sajátos érzelmi intelligencia mintázatok is kirajzolódtak. A vezetői stílushoz kapcsolódó eszköztár alkalmazásában a vizsgált vezetők az együttműködést és a meggyőzést jelölték, míg a reziliencia-értékek esetében is minden tevékenységi kör vezetőjénél átlagosan magas értékeket kaptunk.

Leaders – civilians – organizations

Keywords: Non-governmental Organizations (NGOs), Leadership, Emotional Intelligence, Organizational culture, Resilience.

For the past three decades, academic interest in NGOs has intensified in tandem with the increase of their number with regards to their workings, maintenance, networks, and characteristics. This presentation aims to explore the characteristics of leadership in civil society from the perspective of organizational and social psychology. The main hypothesis of the study is that the leadership of specialized NGOs in the areas of organizational culture perception, emotional intelligence patterns, resilience and leadership style can be distinguished. A central question to this study remains whether leaders of NGOs who work in the sector of environmental protection show divergence in organizational and social psychological dimensions from the leaders of NGOs that work in the economic or cultural sphere. Sixty-one NGOs participated in this survey, representing six different

scope of activity profiles. The results show that representatives of certain profiles show different organizational culture dimensions and values, and display unique emotional intelligence patterns. With regards to the deployment of leadership tools and style, leaders indicated cooperation and persuasion; and in case of resilience, study received on average high scores with leaders of all occupational areas.

Dr. Baracscai Zoltán

Jót vagy jól csinálni: könnyebb jól csinálni, de ...

Kulcsszavak: Fenntarthatóság; fenntartható döntések; dilemma; fenntartható bizalom; innovációk.

Henrik Ibsen *A nép ellensége* című drámában pazarul írja le a „gazdag kisérvényesek” vs. „fenntarthatóság” dilemmát. Katsuhito Iwai, japán akadémikus, a Bölcs várban tartott előadásán keményen kiállt a fenntartható döntések mellett. Korunk nehezen elfogadott gondolkodója Nasim Taleb, *Skin in the Game* című könyvében belemélyed korunk erkölcsi dilemmáiba. Az érdekeltek vs. érintettek dilemma mély megértése előfeltétele annak, hogy tudjunk kezdeni valamit a fenntarthatósággal. A „jót csinálni” sokkal nehezebb, mint a jól csinálni, de muszáj gondolni a döntéshozó felelősségére. Egy fenntartható, bizalom alapú gondolkodásban az innovációkat nem lesz elegendő a rövidtávú haszon alapján vizsgálni.

Doing good or doing well: it is easier to do well, but...

Keywords: Sustainability, sustainable decisions, dilemma, sustainable trust, innovations.

“Henrik Ibsen lavishly describes the “rich small shareholders” vs. “sustainability” dilemma in his drama *An Enemy of the People*. Katsuhito Iwai, a Japanese academic, strongly advocated sustainable decisions in his presentation at the Castle of the Wise. The hard-to-accept thinker of our time, Nasim Taleb, delves into the moral dilemmas of our time in his book *Skin in the Game*. Stakeholders vs. A deep understanding of the dilemma of those involved is a prerequisite for being able to do something about sustainability. “Doing good” is much more difficult than doing well, however, one should think about the responsibility of the decision maker. In a sustainable trust-based thinking, it will not be enough to examine innovations based on short-term profit.”

Beck-Zaja Mónika

Az oktatás szerepe a pénzügyi szocializáció tükrében

Kulcsszavak: Pénzügyi oktatás, pénzügyi szocializáció, pénzügyi kultúra, identitás.

A középiskolások pénzügyi műveltsége erősen összefügg a családi mintákkal, tehát a pénzügyi szocializáció családi alapú, de pénzügyi ismereteik és tudatosságuk nem feltétlenül függ szüleik iskolai végzettségétől.

Émile Durkheim szerint az oktatási rendszer biztosítja az általa másodlagosnak nevezett szocializációt, szemben az elsődleges

szocializációval, amelyet a család nyújt. A szocializáció alakítja identitásunkat, és a családban és az iskolában kapott nevelésünk révén társadalmi lényként születünk újjá. (Durkheim, 1922)

Ebben az összefüggésben a szakképző intézmény, mint a szocializáció másodlagos szintje, kiemelkedő szerepet játszik a tanulók gazdasági és pénzügyi nevelésében, különösen a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásában, valamint azon tanulók esetében, akiknek a családi pénzügyi szocializációja sérült vagy nem valósult meg.

Erik H. Erikson pszichoszociális fejlődéstudata szerint a serdülők arra törekcszenek, hogy koherens identitástudatra tegyenek szert, és elsajátítsák azt a szerepet, amelyet a társadalomban játszani kívánnak. (Blanchette, 2013)

A pénzügyi szocializáció egy tanulási folyamat, identitáskeresés. A hátrányos helyzetű diákok érzékenyebbek a csoport befolyására, ezért fennáll a veszély, ha a csoport normája nem összeegyeztethető a társadalmi normákkal.

Pedagógiai munkánkban nem szabad megfedekezünk a pénzügyi és gazdasági nevelés mellett az erkölcsi és családi nevelésről, az anyagi javak mellett a lelki javak fontosságáról sem.

Hivatkozások

Blanchette Luc (2013): *Erikson pszichoszociális elmélete, a főbb fejlődés-elméletek szintézise.*

Durkheim Emile (1922): *Nevelés és szociológia, Felix Alcan által kiadott kiadás.*

The role of education in financial socialisation

Keywords: Financial education, financial socialisation, financial literacy, financial culture, identity.

The financial literacy of secondary school students is strongly linked to family patterns, so the financial socialisation is family-based, but their financial knowledge and awareness does not necessarily depend on the educational level of their parents.

Émile Durkheim argues the education system provides what he terms secondary socialisation as opposed to the primary socialisation which is delivered by the family. The socialisation shapes our identity and through our education in the family and at school, we are reborn as social beings. (Durkheim, 1922)

In this context, the vocational training institution, as a secondary level of socialization, plays an outstanding role in the economic and financial education of students, especially in the catch-up of disadvantaged students, as well as for students whose family financial socialization has been damaged or not realized.

According to Erik H. Erikson's theory of psychosocial development, adolescents seek to acquire a coherent sense of their identity and the role they wish to play in society. (Blanchette, 2013)

Financial socialisation is a learning process, a search for identity. Students from disadvantaged backgrounds are more sensitive to the influence of the group, hence the danger if the norm of the group is not compatible with the society norms.

In our pedagogical work, we must not forget financial and economic education, but also moral and family education, and the importance of spiritual wealth in addition to material wealth.

References

- Blanchette, Luc (2013): *Erikson's Psychosocial Theory, Synthesis of Major Developmental Theories.*
- Durkheim, Emile (1922): *Education and Sociology, edition published by Felix Alcan.*

Dr. Odorige Catherine

Az új média és annak képessége a hatékony kommunikáció kialakítására

Kulcsszavak: Új média, fejlesztő szereplők, IKT-k, vírusvideók és részvételen alapuló kommunikáció.

Az infokommunikációs technológiák (IKT) – például a számítógépek, okostelefonok és az internet – elterjedése, amelyek azonnal vírusossá tehetik az információkat – lehetőséget teremtettek a hétköznapi tagjai számára, hogy megszólaljanak az érintett kérdésekben. Ezek megváltoztatták a fejlesztési kommunikáció hagyományos paradigmáját azáltal, hogy megfordították a vertikális kommunikáció áramlását alulról felfelé történő áramlásra. Ez egy bimbózó koncepció, amely a kommunikációt résztvevővé teszi azáltal, hogy lehetővé teszi a hétköznapi emberek számára, hogy a fejlődésükkel és jólétükkel kapcsolatos kérdéseket közvetítsenek. Olyan hatalmi egyenlőtlenségek ellenőrző rendszerét hozza létre, amelyek hátráltatják a fejlesztési kommunikációt és gátolják a hatékony fejlődést, amely a megfelelő típusú kommunikációból fakad.

Ez a tanulmány néhány nigériai eredetű videót vizsgált, amelyek az okostelefon és az okostelefon közötti ikerkapcsolat miatt terjedtek el.

Történelmi-analitikai módszerekkel vizsgálta, hogy a videók hogyan hatnak a társadalomra, a kormányzati tisztviselőkre és más személyzetre, és hogyan kényszerítette a fejlődést és a társadalmi változást. Leleplezi azt is, hogy a kormány hogyan használja a domináns felülről lefelé irányuló fejlesztési kommunikációs paradigmát.

New media and its ability to engender effective communication among development actors

Keywords: New media, Development actors, ICTs, Viral videos, and Participatory communication.

The proliferation of information communication technologies (ICTs) such as computers, smartphones, and the internet, which can instantly make information go viral, has provided an opportunity for ordinary members of society to have a voice on issues. These have shifted the traditional paradigm in development communication by reversing the flow in vertical communication from top-down to down-top. It is a budding concept that makes communication participatory by allowing ordinary people to broadcast issues relating to their development and welfare. It brings about a system of checking power inequalities that hinder development communication and impede impactful development that comes from using the right type of communication. This study examined some Nigerian-originated videos that went viral because of the twin relationship between the smartphone and social media. It used historical-analytic methods to study how the videos impact society, government officials, and other personnel and how it has forced action around development and caused social change. It also exposes the agency

of the government's use of the dominant top-down development communication paradigm.

Dr. Odorige Catherine–Dr. Saleh Saleh Mohamad Ali–Meng Sihan

Az érdekelt felek szerepvállalásának elemzése annak fényében, hogy Kína a fenntartható fejlesztési erőforrások világegyeztetőjeként kialakulóban lévő szerepe: Kínai nézet a fejlesztési kommunikációról

Kulcsszavak: Érintettek, fenntartható fejlődés fejlesztési kommunikáció, társhaszon, ökológiai civilizáció.

Kína a fenntartható fejlesztési erőforrások terén a világ vezető pozíciójába helyezte magát. Ez gyökeret vert, függetlenül attól, hogy ez a legmagasabb CO₂-kibocsátó. A tudósok ragaszkodnak a gazdasági érdekhez, mint a fenntartható fejlődés mögött meghúzódó tényezőhöz. Kínának a fenntartható fejlődési célok iránti elkötelezettségét vizsgáljuk a polgárokkal a fenntartható fejlődés témájában való elkötelezettsége alapján. Tudományos kutatások során a kínai polgároknak egyre gyarapodó ismeretei vannak az éghajlatváltozásról és a fenntartható fejlődésről vagy a KNK-változatról, az ökológiai civilizációs shengtai wenmingről. Kutatási kérdésünk arra irányul, hogy ez a tudatosság mennyiben a kormány azon szándékának az eredménye, hogy a polgárokat a fenntartható fejlődés iránti közelmúltbeli elkötelezettségébe vonja.

A fejlesztési kommunikáció azt diktálja, hogy az érintettek közös erőfeszítéseket tegyenek a kérdések megvitatására és a fejlesztési irány meghatározására. Kvantitatív kutatási módszertan és a meglévő szakpolitikai dokumentumok áttekintése segít-

ségével felmérjük a kínai érdekelt felekkel a fenntartható fejlődés témájában való elkötelezettség szintjét, hogy mérjük Kína e célok iránti elkötelezettségét. Ez pusztán gazdasági kérdés, vagy a fenntartható fejlődési célok iránti tényleges elkötelezettség? Az eredmények azt mutatják, hogy a közelmúltban megnövekedett az érdekelt felekkel való elkötelezettség annak érdekében, hogy a KNK támogatást kapjon ökológiai civilizációjához. Azt is tapasztaljuk, hogy egy régió kulturális dimenziója hatással lehet az érintettek bevonásának elfogadható formáira, a hatalmi távolság definícióját követve. A válaszadók által javasolt ajánlások és a bizonyítékokon alapuló sikeres érdekelt felek bevonása alapján olyan ajánlásokat osztunk meg a fenntartható fejlődést célzó jobb kommunikációra vonatkozóan, amelyek szélesebb összefüggésben is alkalmazhatók.

An Analysis of Stakeholders' Engagement Against the Backdrop of China's Nascent Role as The World Leader in Sustainable Development Resources: A Chinese View of Development Communication

Keywords: Stakeholders, sustainable development, development communication, co-benefit, ecological civilization.

China has positioned itself as the world leader in sustainable development resources. This has taken root regardless of being the highest emitter of CO₂. Scholars have insisted on economic interest as the underlying factor behind sustainable development. We investigate China's commitment to sustainable development goals against the backdrop of its level of engagement with the citizens on the topic of sustainable development. A growing knowledge among Chinese citizens about climate change and

sustainable development or the PRC version, ecological civilization shengtai wenming has been established in scholarly research. Our research query is on how much of this awareness is the result of government intentionality to carry the citizens along in its recent commitment to sustainable development. Development communication dictates a joint effort among stakeholders to discuss issues and determine the way forward in development. Using quantitative research methodology and a review of existing policy documents we survey the level of engagement on the topic of sustainable development with stakeholders in China to measure the level of China's commitment to these goals. Is it merely an economic issue or an actual commitment to sustainable development goals? Results show a recent increased level of engagement with stakeholders, for the PRC to get support for its ecological civilization. We also find that the cultural dimension of a region can impact on the acceptable forms of stakeholder engagement, following the definition of power distance. From the recommendations proposed by respondents and evidence-based successful stakeholder engagement, we share recommendations for improved communication for sustainable development that can be applied in a broader context.

Dr. habil Falus Orsolya

A kreativitás és az innováció védelmének jogi eszközei

Kulcsszavak: Szellemi tulajdon, kreativitás, innováció, jogi területek, Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala.

A szellemi tulajdon joga a kreatív, tevékeny, alkotó ember, a természetes személy, jogait védelmezi. Az emberi önkifejezés és innováció egyidős az emberiséggel. Magyarországon az

innovációval kapcsolatos szabályozás legfontosabb jogforrása a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény. A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény alapján a szerzői jogi védelem az irodalmi, tudományos és művészeti alkotásokat, az úgynevezett „műveket” illeti elsősorban, azonban védelmet biztosít olyan műtípusok esetében is, mint a szoftverek, illetve az adatbázisok. Az előadás bemutatja az innováció és a kreativitás jogi területeit, legfontosabb jogintézményeit, valamint a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala tevékenységét.

The Legal Tools of the Protection of Creativity and Innovation

Keywords: Intellectual property, creativity, innovation, legal fields, Hungarian Intellectual Property Office.

Intellectual property rights protect the rights of the creative, active, creative person, the natural person. Human self-expression and innovation are as old as humanity. In Hungary, the most important legal source for regulation related to innovation is the Act LXXVI/2014 on scientific research, development and innovation. law. Act LXXVI/1999 on copyright offers legal protection primarily to literary, scientific and artistic works, the so-called „works”, but it also provides protection for such types of works as software and databases. The study presents the legal areas of innovation and creativity, its most important legal institutions, and the activities of the Hungarian Intellectual Property Office.

Figen Atabey Dr.
Economy Policies of Atatürk's Period (1923–1938)

Keywords: Turkey, Atatürk, Economy Politics.

Starting from the middle of the 19. century, with the influence of capitulations, trade agreements, foreign debts and also foreign influence in the Ottoman economy gradually increased in areas such as agriculture, industry and transportation. The Ottoman Empire was defeated in World War I, which it entered in such an environment, and had lost its economic, political and cultural independence when it signed the Armistice of Mudros on 30 October 1918 at the end of the war. With Atatürk's belief that "there will be no political independence without economic independence", the Republic of Turkey began to make rapid strides in economic life as soon as it was established on October 29, 1923. Atatürk's economic policy is aimed at bringing the Turkish Nation to the level of modern civilization. In parallel with the decisions taken at the Izmir Economic Congress, which was held between 17 February and 4 March 1923, at a time when the Lausanne Conference had not yet been concluded, a partial liberal period was experienced in the 1923–1929 period, but the Republic of Turkey suffered from both the effect of the World Economic Depression that affected the whole world in 1929 and the lack of capital and entrepreneurship. The state started to follow a policy of statism. The study aims to outline the economic development program followed by the Republic of Turkey under the leadership of Mustafa Kemal Atatürk in the fields of agriculture, industry, trade and transportation between 1923 and 1938, based on domestic and foreign basic reference works and archive documents on the subject.

Galambos Gergő

Továbbra is a diszkrecionális jövedelmünket költjük el a turizmusban? Avagy a magyar lakosság utazási szokásait leginkább befolyásoló külső hatások a poszt-Covid időszakban

Kulcsszavak: Diszkrecionális jövedelem, turizmus, magyar lakosság.

Korábban a turizmust illetően igen hosszú ideig fennállt egy mindenki által elfogadott alapvetés, miszerint a turizmusban a diszkrecionális jövedelem kerül elköltésre. Ez a felvetés mind a mai napig megállja a helyét, ugyanakkor a kutatás szempontjából az egy érdekes és eddig szélesebb körökben csak limitált mértékben vizsgált terület, hogy az utazás mennyire kezdett el eltolódni az alapszükségletek irányába különböző külső befolyásoknak (például a koronavírus okozta pandémiának) köszönhetően. Így összegezve ezen kutatásnak az a legfőbb célja, hogy minél inkább részletekbe menően feltárja, hogy a magyar lakosság költései kapcsán hol foglal helyet a turizmus, valamint, hogy mely külső tényezők lehetnek erre leginkább hatással.

The impact of the coronavirus pandemic on the tourism-related spendings of the Hungarian population

Keywords: Dicreationary income, tourism industry.

Tourism has always been considered as an industry where discretionary income is spent. These principle is absolutely true and relevant even nowadays, but there were some factors which significantly contributed to the fact that regarding the spend-

ings of the Hungarian population the tourism industry has made a shift into the direction of the utilities from the luxury goods. The aim of this research is to analyse the factors that contributed to this phenomenon as much in details as possible.

Giyafat Suleymanova

The Potential of CBDCs in reaching Sustainable Economic Goals

Keywords: CBDC, Digital Euro, Sustainable Development Goals, Digital Currencies, Global Economies.

With the breakthrough of innovative technologies in global business and the evolution of international trade, financial markets transform to adopt emerging financial instruments. As a result, such changes lead to the development of new regulations in alignment with important international agreements (such as the Paris Agreement) in order to achieve Sustainable Development Goals introduced by UN in 2015. Central Bank Digital Currencies (otherwise known as CBDCs) are a specific category of financial tools that are especially interesting to explore. As defined by Corporate Finance Institute, a CBDC represents a fiat currency in its digital form and is issued and regulated by the Central Bank of the emitting state; such currencies are complementary to cash and don't substitute it. Different studies show that CBDCs may be used to achieve each of 17 Sustainable Development Goals, among which Goal 8: Decent Work & Economic Growth may foster a much faster achievement of other goals. The role of CBDCs in reaching this goal is in multiple benefits its adoption may create. To name a few, CBDCs may target Goals 1, 8 and 11 by helping ensure that wages go directly

to workers and increase social well-being; moreover, the tool may help control inflation and reduce financial losses, as well as be used as a fiscal policy tool, directing public funds through CBDC-based cash transfers to support disadvantaged households and small businesses. There are numerous opportunities within CBDC adoption for global economies, thus making the topic attractive for international researchers.

Dr. Horváth Hanga
A védjegy és a brand kapcsolata

Kulcsszavak: Védjegy, brand.

A védjegyek egyre fontosabbá válnak a globalizált gazdaságban, mivel a jogi és az üzleti szféra együttműködéséből jöttek létre azért, hogy a vásárlók számára információkat közvetítsenek a termék eredetéről. A védjegyek hasonlóak a brandhez, vállalati identitást jelölnek, de a védjegyek összefüggésben állnak a szellemi tulajdonjogokkal. A származási ország szorosan összefügg a védjegyekkel és brandekkel, amelyek a korábbi kutatások szerint pozitív irányban befolyásolják a vásárlók vásárlási döntését.

The connection between trademark and brand

Keywords: Trademark, brand.

Trademarks are gaining importance in the globalized economy as they emerged from the cooperation of legal and business sectors in order to convey information to customers about the ori-

gin of the product. Trademarks are similar to brands, they identify a corporate identity, but trademarks have a connection to intellectual property rights. Country of origin is closely related to trademarks and brands which are influencing purchasing decision of customers, according to previous research in a positive direction.

Dr. Jakup Karataş

The Similarity Between Ottoman Cash Foundations and Contemporary Interest-Free Financial Systems

Keywords: Ottoman Empire, Money Foundations, Islamic Economics, Interest-Free Banking.

Foundations, in Islamic and Ottoman civilization, are indispensable elements of social and economic life. In the Ottoman Empire, it is known that foundations were established for various purposes and forms in various fields that concern human beings, such as social services, road and bridge construction, religious institutions, schools, hospitals, and the development of cities. Cash foundations played an important role in regulating economic life since interest was prohibited by the Islamic religion. These money foundations provided interest-free loans to poor peasants and those in need of cash credit, and they were widely institutionalized in the Ottoman Empire. Although there were debates among Islamic jurists regarding their establishment, these foundations became functional with the support of scholars who were politically influential. This presentation examines the similarity between modern interest-free banking practices and cash foundations. It compares the tools used by both institutions and conducts a functional analysis of money

foundations as a sustainable public financing method. As an alternative to banking practices that burden individuals and corporations with heavy interest rates, this paper explores contemporary practices within the money foundation model.

Dr. Keszi-Szeremlei Andrea
E-mobilitás és E-pénzügyek

Kulcsszavak: E-mobilitás, digitális pénzügyek, fenntartható fejlődés.

Napjainkban mind több szó esik az e-mobilitásról, a mesterséges intelligenciáról és a digitális pénzügyekről. Az előadásban arra keresem a választ, hogy a fenntartható fejlődésben az e-mobilitásnak és a digitális pénzügyeknek milyen összefüggései jöhetnek szóba. Hogyan és hol játszanak fontos szerepet az új digitális pénzügyi megoldások az e-mobilitás területén.

E-mobility and E-finance

Keywords: E-mobility, digital finance, sustainable development.

Nowadays, there is more and more talk about e-mobility, artificial intelligence, and digital finance. In the lecture, I am looking for an answer to what kind of connections e-mobility and digital finance can have for sustainable development. How and where new digital financial solutions play an important role in the field of e-mobility.

Kovács Szilvia

Betekintés a fenntartható mobilitás és az ökoszisztéma-szolgáltatások kapcsolatába

Kulcsszavak: Hangkörnyezet, kulturális ökoszisztéma-szolgáltatások, mobilitás, értékelési rendszerek.

A mobilitáshoz kapcsolódó externáliákat, pl. zajszennyezés, kezelő cselekvési tervek kidolgozása és megvalósítása gyakran hosszú időt vesznek igénybe, ezért fontos előrelátóan foglalkozni a mobilitási gyakorlatok változásaival, az ökoszisztémákhoz kötődő lehetséges hatásaikkal. Az előadás célja, hogy azonosítsa azokat a trendeket, amelyek azokkal az új mobilitási tényezőkkel – és ennél fogva városi és – térségi megújulással, társadalmi változásokkal – foglalkoznak, amelyek a legnagyobb hatással vannak a kulturális ökoszisztéma-szolgáltatásokra, különös tekintettel a hangkörnyezetre.

Insights into the relationship between sustainable mobility and ecosystem services

Keywords: Sound environment, cultural ecosystem services, mobility, evaluation systems.

The development and implementation of treatment action plans related to the externalities of mobility, e.g. noise pollution, often take a long time, so it is important to proactively deal with changes in mobility practices and the possible effects related to ecosystems. The purpose of the presentation is to identify the trends that deal with new mobility factors – and therefore urban and regional renewal, social changes – that have the greatest

impact on cultural ecosystem services, especially on the sound environment.

Dr. Kőkuti Tamás

A humánerőforrás vs. mesterséges intelligencia alkalmazása és az automatizálás hatásai

Kulcsszavak: Foglalkoztatás, modernizáció, mesterséges intelligencia, humánerőforrás.

A mesterséges intelligencia fejlődése újabb sebességfokozatra kapcsolt. A gazdaságban jelenlévő hatások sem késleltetik jelentősen a mesterséges intelligencia egyre szélesebb körű térnyerését.

Az előadás kitér azokra a kérdésekre, amelyek foglalkoztatnak napjainkban mindenkit ezekkel a fejlesztésekkel kapcsolatban, amelynek során keressük a lehetséges válaszokat is.

Hol tart ez a folyamat? Vajon a hazai Mesterséges Intelligencia Stratégiában felvázolt fázisok és időintervallumok tarthatóak?

A fejlődéskövetkeztében milyen forgatókönyvek képzelhetőek el a foglalkoztatási színvonalra és annak struktúrájára nézve?

Employment of Human Resources vs. Artificial Intelligence and the impact of automation

Keywords: Employment, modernisation, artificial intelligence, human resources.

The development of artificial intelligence has shifted up a speed-gear. The effects on the economy are not significantly delaying the increasing uptake of AI.

The presentation will address the questions that are on everyone's minds today about these developments, with a look at possible answers.

Where is this process? Are the phases and timeframes outlined in the national AI strategy sustainable?

What scenarios can be envisaged for employment levels and its structure as a result of these developments?

Dr. Kukorelli Katalin–Dr. Bartal Orsolya–Kolacsek Sándor
Generációs különbségek a szakképzésben: szabályok, normák, értékek

Kulcsszavak: Oktatás, generációs különbségek, szabályok, értékek, normák.

A generációs különbségek nem csak a jelen, hanem a jövő problémája is az oktatásban, a gazdaságban és a munkaerőpiacon egyaránt. Társadalmunk „informatizálódik” (Ősz–András–Rajcsányi 2013) és ezzel egy időben a modern informatikai eszközök immár széles rétegek számára válnak elérhetővé, csökkentve ezáltal a digitális megosztottságot (digital divide). A Z- és Alfa-generáció szokásai eltérnek az őket tanító korosztály szokásaitól. Ők már a gyors információszerzéshez szokott fiatalok. Az infokommunikációs eszközöket preferálják, amelyek kiszorítják lassan a könyvalapú oktatást a rendszerből. Ez a generáció a kevesebb energiát igénylő digitális oktatási formát részesíti előnybe, ami számukra könnyebben értelmezhető. A rendelkezésükre álló okos eszközeikkel állandó internet szolgáltatást igényelnek, ezáltal számukra nélkülözhetetlen az online kapcsolat. Ezáltal megállapíthatjuk, hogy ebben a digitális környezetben a didaktika alapelveit is újra kell gondolni. A fő cél, egy olyan oktatási rendszer kifejlesztése, ami a különböző

generációk oktatási, tanulási szokásai közötti távolságot áthidalná, szem előtt tartva a szabályok, normák, értékek követését. A nevelési-oktatási intézmények számos helyen küzdenek az eszközhasználat ellen/mellett, házirendjeiket próbálják frissíteni az eszközhasználat intézményi keretei között. A mobil eszközök egy újszerű értékközvetítésére, újabb és újabb szabályok felállítására kényszerítik a felhasználókat. Ezen változások a társadalmi normák, értékek és szabályok újra gondolását vonják maguk után. A kapcsolat és közösség új élményei megváltoztak a mobiltelefonok térhódítását követően. Jelen előadás empirikus voltára való tekintettel a releváns szakirodalom egy szegmensét vettük górcső alá és invitáljuk a hallgatóságot a téma tárgyalására.

Generational Differences in Education: Rules, Norms, Values

Keywords: Education, generational differences, rules, norms, values.

Generational differences are not only a problem for the present, but also for the future, in education, the economy and the labour market. Our society is becoming „informatised” (Ősz–András–Rajcsányi 2013) and at the same time modern IT tools are now available to a wide range of people, reducing the digital divide. The habits of Generation Z- and Alpha-generation from those of their teachers. These youngsters got used to get information quickly. They prefer info-communication tools, which are slowly replacing book-based educational resources. This generation prefers a digital form of education that requires less effort and is easier for them to understand. With their smart devices at their

disposal, they require constant internet service, making online connectivity essential. It can therefore be concluded that the principles of didactics need to be rethought in this digital environment. The main aim is to develop an education system that would bridge the gap between the teaching and learning habits of different generations, while respecting rules, norms and values. Educational institutions are fighting against/in favour of device used in many places, trying to update their policies within the institutional framework of device use. Mobile devices are forcing users to communicate new values and to set new rules. These changes imply a rethinking of social norms, values and rules. The new experiences of connection and community have changed following the rise of mobile phones. In view of the empirical nature of this presentation, we focus on a segment of the relevant literature and invite the audience to discuss the topic.

Dr. Kukorelli Katalin–Dr. Bartal Orsolya
Az asszertivitás a fenntarthatóság szolgálatában?

Kulcsszavak: Önismeret, asszertív viselkedés, kulturális különbségek és hasonlóságok.

Asszertivitás a fenntarthatóság szolgálatában?

A mai globalizált, mobil, digitális világban az önismeret fejlesztése, az asszertív nyelvi és nem nyelvi magatartás elsajátítása segíti a fiatalok/diákok eligazodását az életvilágaikban.

Ezért döntöttünk úgy, hogy újra megvizsgáljuk két külföldi egyetem és a DUE hallgatóinak asszertivitási szintjét. Előadásunkban ennek a felmérésnek az eredményeit mutatjuk be.

Assertiveness in the service of sustainability?

Keywords: Self-awareness, assertive behavior, cultural differences and similarities.

Assertiveness in the service of sustainability?

In today's globalized, mobile, digital world, developing self-awareness and acquiring assertive linguistic and non-linguistic behavior help young people/students navigate their life worlds. That is why we decided to re-examine the assertiveness level of students from two foreign universities and DUE. In our presentation, we show the results of this survey.

Dr. Ludik Péter

A multimédiás termékek megítélésének változásai

Kulcsszavak: Multimédia, információátadás, értékelési rendszer.

A multimédiás tartalmak célja, hogy információközvetítő közegként eljuttassák a kívánt információt a megfelelő helyre. Az elmúlt húsz évben ez a cél nem változott, az eszköz se nagyon. Előadásomban egy összefoglaló elemzést szeretnék bemutatni arról, hogyan változtak a multimédiás termékek megítélései ezen időszak alatt.

Kutatásom alapja egy kérdőív, amivel megkérdeztem a hallgatóimat, mi a véleményük az adott multimédiás termékről. Ugyanazt a kérdőívet használták a hallgatók, sokszor még a megjelenő tartalom is ugyanaz volt az évek során. A kérdőív kitért az adott termék funkcionális elemzésére, a felhasználói szempontból való megfelelésre, valamint az információközlés

hatékonyságára is. Már az is érdekes, hogyan választottak multi-médiás terméket a hallgatók az értékeléshez. Eleinte nem volt elegendő elérhető termék és megjelenítő eszköz. Az információs eszközök fejlődése megoldotta ezt a problémát, mára már túl is haladt ezen. Ha megnézünk egy modern számítógépet, már CD-lejátszó sincs benne, nem beszélve arról, hogy egyre inkább a laptopok, tabletek, okostelefonok lesznek az elsőszámú informatikai eszközeink. Ezekon ugyanúgy, ugyanazzal a céllal jelennek meg a multimédiás tartalmak a felhasználók számára.

Véleményem szerint minden számítógépen megjelenő médiaelemet tartalmazó információt közlő tartalom mögé rakhatunk egy olyan általános követelményrendszert, ami segítséget nyújt a tartalom fejlesztőjének a megfelelő anyag előállításában, a felhasználónak pedig a megértésben.

Changes in perception of multimedia products

Keywords: Multimedia, information transfer, evaluation system.

The purpose of multimedia content is to act as a medium to get the information you want to the right place. In the last twenty years, this goal has not changed, nor has the medium. In my presentation I will present a summary analysis of how perceptions of multimedia products have changed over this period. My research is based on a questionnaire I used to ask my students what they think about a particular multimedia product. The same questionnaire was used by the students, often even the content displayed was the same over the years. The questionnaire also covered the functional analysis of the product, its user-friendliness, and the effectiveness of the information delivery. It is also interesting to note how the students chose a

multimedia product for the evaluation. Initially, there were not enough products and visualisation tools available. The development of information tools has solved this problem and has now gone beyond this. If you look at a modern computer, there is no longer a CD player, not to mention the fact that laptops, tablets and smartphones are increasingly becoming our primary IT devices. They are all displaying multimedia content to users in the same way, with the same purpose.

In my opinion, we can put a general set of requirements behind any content that contains information on a computer that contains media elements, which will help the developer of the content to produce the right material and the user to understand it.

Dr. Mészáros Aranka

Z-generációs hallgatók szociális készségfejlesztése

Kulcsszavak: Önérvényesítés, autonómia, tréning, szociális készségfejlesztés.

Az oktatók és hallgatók közötti hatékony együttműködés kialakításának érdekében egyre fontosabbá válik számunkra megismerni azt, hogy milyen egyéni működési jellemzői vannak az egyetemeken most hallgatói státuszban megjelenő Z-generáció tagjainak? Ennek érdekében megvizsgáltuk, hogy milyen magas az önérvényesítésre és az autonómiára való törekvésük. Ezek után olyan módon kezdtük el fejleszteni a kommunikációs készségeiket, hogy azzal a lehető legkevesebb rossz érzést okozzák társaik és az oktatók körében. Olyan technikákat tanítottunk velük, melyekkel megfelelő módon mondják ki igényeiket, mondanak nemet és meghallják, pontosan megértik azt, amit a másik mond.

Development of social skills of Generation Z students

Keywords: Autonomy, assertivity, training, social skills development.

In order to establish effective cooperation between lecturers and students, it is becoming more and more important to learn about the individual operating characteristics of the members of generation Z who now appear at universities as students? We examined how high their desire for self-assertion and autonomy is. After that, we started developing their communication skills in such a way that they would cause as little bad feeling as possible among their peers and instructors. We taught them techniques to express their needs in an appropriate way, to say no and to hear and understand exactly what the other person is saying.

Dr. Mohamed Ali Saleh Saleh

Examining the Anticipated Trajectory of Electric Mobility Concerning Battery-Powered Cars and their Environmental Implications: An In-Depth Analysis Conducted in Hungary.

Keywords: Battery Electric Vehicles (BEVs), Gasoline, Diesel, Hybrid Electric Vehicles (HEVs), Plug-In Hybrid Vehicles (PHEVs), Climate Change.

The transportation sector is a significant contributor, responsible for approximately 25% of the total CO₂ emissions, with small and medium passenger cars constituting 60.6% of this sector. In line with the European Union Long-term strategy,

efforts to reduce CO₂ emissions in transportation are focused on two approaches: enhancing vehicle efficiency and transitioning to alternative fuels. This study centers on the latter, specifically investigating the potential of Battery Electric Vehicles (BEVs) as an alternative fuel type to mitigate CO₂ emissions in Hungary's transportation sector. Secondary data from credible sources such as Statista and stata.com were employed for the analysis of BEV trends in Hungary. The findings revealed that in 2022, BEVs accounted for a mere 0.4% of the total registered passenger cars, which amounted to 3.8 million. A projection using simple exponential smoothing (SES) time series forecast indicated an anticipated increase in BEVs, with an estimated 84,192 expected by 2030, marking a 2.21% growth over the next eight years. The study emphasizes the necessity of promoting BEVs to counteract the detrimental effects of CO₂ emissions on the environment. It further highlights the Hungarian Ministry of Innovation and Technology's strategy to reduce BEV costs, potentially leading to a 10% rise in BEV adoption and an average reduction of approximately 76,957,600 g/km of CO₂ compared to conventional gasoline, diesel, hybrid electric vehicles (HEVs), and plug-in hybrid electric vehicles (PHEVs).

Musharraf Mammadova

The impact of technology on education in Azerbaijan

Keywords: Education, technology, Azerbaijan, COVID-19.

This abstract examines how technology has had a significant impact on Azerbaijan's educational system. The incorporation of technology has been the primary driver of the amazing development of Azerbaijan's educational system over the past few

decades. This essay explores the main ways that technology has changed education, such as the emergence of virtual classrooms, the usage of interactive multimedia materials, and the acceptance of e-learning platforms. It also covers the benefits and drawbacks of this digital revolution in education, including the digital divide, better learning outcomes, and easier access to high-quality education. It also emphasizes the significance of government programs and policies that have encouraged the use of technology in Azerbaijani colleges and institutions. The study sheds light on the changing dynamics of education in Azerbaijan in the digital era by utilizing data and studies from a variety of sources.

Dr. Novoszáth Péter

A turizmus és a regionális repülőterek társadalmi, gazdasági és környezeti fenntarthatóságának néhány aktuális kérdése

Kulcsszavak: Regionális repülőterek fenntarthatósági stratégiája, széndioxid semleges repülőterek, társadalmi, környezeti és gazdasági fenntarthatósági kezdeményezések, turizmus fenntarthatósága és fejlődőképessége.

Egyre jobban tudatosul napjainkban, hogy a környezeti hatásokra való kizárólagos összpontosítás már nem elegendő, a turizmusnak és a regionális repülőtereknek együtt kell foglalkoznia a három legfőbb fenntarthatósági dimenzióval, a környezeti, társadalmi és gazdasági fenntarthatóság kérdéseivel. Az előadás legfőbb célja, hogy bemutassa a turizmusra és a regionális repülőterekre vonatkozó iránymutatások, ajánlott intézkedések közül néhányat, amelyek segíthetik a

turizmust és a regionális repülőtereket fenntarthatóbbá válni, és mérőszámokat kínálnak az ezen a téren elért eredményeik mérésére és a fejlesztendő területek azonosítására.

Some current issues of social, economic and environmental sustainability of tourism and regional airports

Keywords: Regional airport sustainability strategy, carbon neutral airports, social, environmental and economic sustainability initiatives, sustainability and development of travel and tourism.

Nowadays, it is becoming more and more aware that the exclusive focus on environmental effects is no longer enough, that tourism and regional airports must deal with the three main dimensions of sustainability, environmental, social and economic sustainability. The main purpose of the presentation is to present some of the guidelines for tourism and regional airports, recommended measures that can help tourism and regional airports become more sustainable, and offer metrics to measure their achievements in this field and to identify areas for improvement.

Dr. habil Rajcsányi-Molnár Mónika–Sitku Krisztina

–Dr. habil András István

Regionális készség-ökoszisztéma kialakítása a szocio-ökonómiai fenntarthatóságért: Egy magyarországi eset

Kulcsszavak: Képzési Életpálya-menedzsment Program, regionális munkaerőhiány, interszektorális együttműködés.

A magyarországi zöld átmenet a nukleáris energia nemzeti energiamixben való bővítésére épül. Ennek alapja egy kiemelt

nemzeti beruházási program, a Paks II. projekt, amely partnerségi hálózatot épített ki a különböző érdekeltekkel, köztük felsőoktatási intézményekkel, a szükséges munkaerő biztosítása érdekében. Közöttük van a Dunaújvárosi Egyetem (DUE), a magyar nukleáris ipar régi oktatási szolgáltatója, amely létrehozta a Képzési Életpálya-menedzsment Programot (KÉP) ipari partnerei szakképzett munkaerő biztosítása számára. A regionális szakképzett munkaerőhiány problémáját a pályaelhagyás, a hallgatói lemorzsolódás és a munkavállalói fluktuáció szempontjából célozva meg, az egyetem együttműködik a Paks II. Kft-vel, duális képzési partnereivel, felnőttképzési szolgáltatójával és egy helyi szakképző iskolával, hogy hatékonyan tudjon megfelelni ennek a kihívásnak. Előadásunk ezt a kibontakozó modellt mutatja be, kiemelve annak elemeit (pályaorientáció, felvételi program, kreatív versenyek, kompetencia portfolio és Integrált Képzési Központ) és eszközeit (pl. e-Bánki projekt, fokozott toborzási kampány, szakmai HRM), valamint bemutatva első eredményeit és a felmerült kihívásokat. Végül javaslatokat tesz arra vonatkozóan, hogyan lehet kezelni a közép- és felsőoktatás közti szervezeti kulturális különbségeket, és hogyan lehet a hallgatókat a kezdeményezésekben való részvételre motiválni.

Developing a regional skills ecosystem for socio-economic sustainability: A Hungarian case

Keywords: Training Career Management Programme, regional workforce shortage, intersectoral collaboration.

Green transition in Hungary relies on the expansion of nuclear energy in the national energy mix. It is based on a flagship na-

tional investment programme, the Paks II. project, which has built a network of partnerships with various stakeholders, i.e. higher education institutions to supply its necessary workforce. Among them is the University of Dunaújváros (DUE), a long-time educational provider of the Hungarian nuclear industry, who has set up the Training Career Management Programme (KÉP) for the provision of skilled workforce for its industrial partners. Targeting the problem of the shortage of regional skilled workforce from the perspectives of career dropout, student attrition and employee fluctuation, the university collaborates with Paks II. Ltd., its dual-study partners, its adult education provider, and a local VET school to effectively meet this challenge. Our presentation presents this unfolding model by highlighting its elements (career guidance, access programme, creative competitions, competence portfolio, and Integrated Training Centre) and tools (e.g. e-Bánki project, an enhanced recruitment campaign, vocational HRM), as well as presenting its first results and challenges. It ends by offering suggestions on how to overcome organisational cultural differences between secondary and tertiary education, and motivate student participation in its initiatives.

Reyhan Ibrahimli

Developing Sustainability in the Global Wine Industry

Keywords: Environmental performance; economic sustainability; climate change; education for sustainable development, sustainable wine industry

Interest in sustainability has increased significantly in the wine sector in recent years, due to consumer interest, as well as the im-

pact on winemakers of extreme weather conditions exacerbated by global warming. The adverse effects of accelerated global warming increase the need to prevent catastrophic consequences for ecosystems and coordinate changes in socio-economic global production and consumption patterns. It also applies to the wine and grape industry, which is an important agricultural sector from an economic point of view for most countries of the world. According to a report presented by the International Organization of Vine and Wine, in 2021 the global vineyard area was an average of 7.3 million hectares, and the profit from the wine market alone was estimated at about 307 billion United States dollars. The past few years have seen a surge in interest in sustainability in the wine industry, fueled by customer focus as well as the impact on winemakers of extreme weather conditions accelerated by global warming. However, the point is that the wine industry is a highly fragmented sector, which in turn makes the sheer variety and also diversity of sustainability closer to the risk of inaccuracy than consistent activity. This is perhaps best seen in the number of sustainability standards that have emerged recently.

A May 2022 survey of members of the Sustainable Wine Roundtable, which is comprised of more than 70 organizations from industry and science across the entire wine value chain, identified several encouraging trends. A number of organizations face specific, local sustainability challenges, such as water supply, pressure on labor rights and working conditions, the need to manage relationships with local communities, or pressure to minimize chemical inputs. Others are engaging in improved sustainability practices to respond to pressures from an evolving supply chain. Vineyards and wineries are responding to an increasing focus on the social and environmental practices of their buyers, who in turn are increasingly paying attention

to these issues due to pressure from consumers and investors in wineries, vineyards and other wine-related businesses. It is well known that sustainability audits will continue to increase over time, for example in response to the European Union's soon-to-be-implemented supply chain regulations.

In order to lay the groundwork for a vision of a realistic sustainable future for the global wine industry, members of the Sustainable Wine Roundtable have identified 5 key challenges for comprehensively improving the sustainability of the entire wine value cycle, from vineyard to consumer:

1. impact of climate instability and adaptation strategies,
2. Minimization of greenhouse gas emissions and establishment of carbon sinks,
3. vineyards,
4. packaging,
5. issues of social and economic sustainability.

The following research describes key sustainability challenges in these subject areas and discusses possible solutions. Furthermore, research gaps are highlighted. In the context of this study, emphasis is placed on a comprehensive understanding of the term 'sustainability', including social, environmental and economic dimensions. These three dimensions cannot be considered independent of each other. For this reason, the main result of our current study is the discussion of the interaction between the individual dimensions and also the identification of possible negative effects.

Szászi Brigitta

Környezeti nevelés és fenntarthatóságra oktatás jelenlegi helyzetértékelése az általános iskola felső tagozatos diákjainak szemszögéből

Kulcsszavak: Környezeti nevelés, fenntarthatóság, általános iskola felső tagozata.

Kutatásom céljaként a fenntarthatóságra oktatás és a környezeti nevelés eredményességének felmérését tűztem ki, az általános iskola felső tagozatos diákjainak körében Borsod-Abaúj-Zemplén és Heves megye területén. A felmérés online kérdőív által történt, amelyben nyitott és zárt kérdések egyaránt voltak. Továbbá alkalmaztam szelektív, skála- és saját véleményen alapuló válaszlehetőségeket.

Célom, a diákok iskolai és az otthoni környezeti nevelés által formált, attitűdjének feltérképezése volt. Ezen túl, igyekeztem feltérképezni a környezeti nevelés és fenntarthatóságra oktatás megjelenését a különböző tantárgyakban és a tantárgyközi koncentráció területén is. Ahogyan már Havas is megfogalmazta: „A fenntarthatóságra neveléshez meg kell érteni az ember és a környezet kölcsönös összefüggéseit és egymásra utaltságát” (Havas, 2001: 39). De az iskolán túl, szerettem volna többet megtudni arról, hogy a tanulók és családjaik, hogyan élik mindennapi életüket az erősen változó környezeti hatások kereszttüzeiben.

A felmérés eredményeként sikerült egy pillanatképet kapni az eljövendő generáció környezeti attitűdjének állapotáról az általános iskola felső tagozatán, együttesen annak hiányzó elemeiről is. A felmérésben 187 fő vett részt, a már említett két megyéből. A kutatás eredményei azt mutatják, hogy a lexikális ismeretek erősebbek, mint a gyakorlatban való megvalósulás.

Bár a tanulókat érdeklik a környezeti problémák és tájékozódnak is róluk, a mindennapi életüknek viszont nem feltétlenül része a környezettudatos cselekvés.

Hivatkozás:

Havas P. (2001): A fenntarthatóság pedagógiája II. *Új Pedagógiai Szemle*, 51., (10.), pp. 39–50.

Current assessment of environmental education and sustainability education from the perspective of upper primary school students

Keywords: Environmental education; sustainability; upper primary school.

The aim of my research was to assess the effectiveness of sustainability education and environmental education among upper primary school students in Borsod-Abaúj-Zemplén and Heves counties. The survey was conducted through an online questionnaire with both open and closed questions. Furthermore, I used selective, scale and self-opinion based response options.

My aim was to map the attitudes of students, shaped by environmental education at school and at home. In addition, I also sought to map the representation of environmental education and sustainability education in different subjects and in the area of cross-curricular concentration. As Havas has already put it, „Education for sustainability requires an understanding of the interdependence and interdependence of man and the environment” (Havas, 2001, p. 39). But beyond the school, I wanted to learn more about how students and their families live their daily lives in the midst of highly variable environmental impacts.

As a result of the survey, I was able to get a snapshot of the state of environmental attitudes of the coming generation in upper primary school, together with the missing elements. The survey involved 187 participants from the two counties already mentioned. The results of the survey show that lexical knowledge is stronger than practical implementation. Although students are interested in and informed about environmental problems, they are not aware of them in their daily lives.

Reference:

Havas, P. (2001): A fenntarthatóság pedagógiája II. *Új Pedagógiai Szemle*, 51., (10.), pp. 39–50.

Prof. Széles Zsuzsanna

Fenntartható pénzügyek, avagy mit tartogat számunkra a jövő

Kulcsszavak: Fenntarthatóság, pénzügyek, SDG, befektetések.

Az EU figyelemre méltó vezető szerepet mutatott be a fenntartható fejlesztési célok terén mind elfogadásuk előtt, mind azóta. Néhány évvel az elfogadásuk után az EU-nak nincsenek politikailag elfogadott céljai számos fenntartható fejlesztési mutató tekintetében. Így az Eurostat éves SDG - jelentésében a 101 mutató közül csak 22 esetében követi nyomon a számszerűsített célok felé tett előrehaladást. Ezért csak részleges értékelést tud adni arról, hogy az EU jó úton halad-e a jelentős gazdasági, társadalmi és környezeti átalakulások megvalósítása felé.

Az elmúlt időszakban fokozatosan megnőtt az érdeklődés az ESG-szemponatoknak is megfelelő pénzügyi befektetések iránt, amelyet befolyásolt a pandémia és a globális válság is.

Az ellátási láncok és az általános bizonytalanság nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a fenntartható befektetések még jobban a figyelem középpontjába kerültek. A vizsgálat célja az alábbi kérdések megválaszolása, hogy mit jelentenek a fenntartható befektetési formák, milyen lehetőségek állnak rendelkezésünkre, ha megtakarításainkat környezet- és társadalomtudatos módon szeretnénk befektetni. Az ESG minősítések egyre inkább befolyásolják a befektetések megválasztását, a hitelminősítő intézetek meghatározó szerepet fognak játszani a befektetési stratégiák kialakításában. A befektetőknek könnyen érthető, következetes, átlátható és mindenekelőtt hiteles minősítésekre van szükségük a helyes döntés meghozatalához.

Sustainable finances – what the future holds for us

Keywords: Sustainability, finances, SDG, investments.

The EU has shown remarkable leadership on the SDGs both before and since their adoption. Some years after their adoption, the EU lacks politically agreed targets for many SDG indicators. Thus, Eurostat in its annual SDG report tracks progress towards quantified targets for only 22 of the 101 indicators. It can therefore only present a partial evaluation of whether the EU is on track to achieve major economic, social and environmental transformations. In the past period, there has been a gradual increase in interest in financial investments that also comply with ESG aspects, which was also influenced by the pandemic and global crises. Supply chains and general uncertainty have contributed to putting sustainable investments even more in the spotlight. The purpose of the study is to answer the following questions: what do sustainable forms of investment mean, what options

are available to us if we want to invest our savings in an environmentally and socially conscious way. ESG ratings increasingly influence the choice of investments, credit rating agencies will play a decisive role in the development of investment strategies. Investors need easily understandable, consistent, transparent and, above all, credible ratings to make the right decision.

Dr. habil Szűts Zoltán

A digitális eszközökkel alkotott narratívák szerepe világunk háborús, egészségügyi és gazdasági válságaiban

Kulcsszavak: Narratíva, digitális eszközök, háború, egészségügyi válság, gazdasági válság.

A digitális eszközökkel, online világban alkotott narratívák egyre nagyobb szerepet játszanak világunk háborús, egészségügyi és gazdasági válságaiban. Ezek a narratívák nemcsak az információk terjesztését segítik elő, hanem az események értelmezését és feldolgozását is befolyásolják.

Az előadásban bemutatom, hogy a narratíva hogyan képes ugyanazokat a tényeket történetmesélés eszközeivel különböző módon elmesélni. A narratívák segítségével például a válságokat hősiessé, tragikus vagy éppen humoros történetekként is el lehet mesélni. A világmagyarázatként is érvényes narratíva segítségével a válságokat felfoghatjuk olyan eseménysorozatként, amely egy adott közösség valamennyi kérdésére választ ad. A narratíva segítségével a válságokat olyan cselekményekként is el lehet mesélni, amelyekben vannak hősök, gonoszok és áldozatok.

Példaként az előadásom bemutatja, hogy a háborús narratívák hogyan használják a hősiességet és a szenvedést, hogy támogatást szerezzenek a háborús erőfeszítéseknek, vagy éppen csökkentik

a konfliktus jellegét. Az egészségügyi válságok narratívái adhatnak reményt és a kitartást hangsúlyozhatják, vagy éppen megingathatják a bizalmat a hivatalos egészségügyi eljárásokban. A gazdasági válságok narratívái pedig gyakran ürügyet szolgáltathatnak bizonyos, korábban a közösség által nem elfogadható változások véghezvitelében.

The role of digital narratives in war, health and economic crises

Keywords: Narrative, digital tools, war, health crisis, economic crisis.

Narratives created through digital tools in the online world are playing an increasing role in the war, health and economic crises. These narratives not only facilitate the dissemination of information, but also influence the interpretation and processing of events. In this presentation, the author shows how narratives can tell the same facts in different ways using storytelling tools. Narratives can be used, for example, to tell crises as heroic, tragic or even humorous stories. Narratives can also be used as a way of explaining the world, to understand crises as a series of events that answer all the questions of a community. Narrative can also be used to tell crises as plots with heroes, villains and victims.

As an example, the presentation will show how war narratives use heroism and suffering to gain support for the war effort or even to diminish the nature of the conflict. Narratives of health crises can give hope and emphasise perseverance, or they can undermine trust in formal health procedures. And narratives of economic crises can often provide a pretext for making changes that were previously unacceptable to the community.

Umide Majnunlu

Ecologically Clean Production and Sustainability Initiatives in the Winery Industry

Keywords: Sustainability, Environment, Innovation, Quality, Wine.

The wine industry is one of the most important agricultural industries worldwide. Thus, wine production involves the exploitation of many valuable resources such as water, fertilizers and also other organic products. Although the wine industry is recognized as environmentally safe, a number of studies have shown that the cultivation of wine grapes and the wine production process lead to a number of environmental problems. In high-profile “dirty” industries, there has been a recent increase in interest in fundamental research for environmental management. The growing interest in minimizing CO₂ emissions has recently increased the number of industries that are seen as polluting and require rational environmental management. Thus, a number of industries present a cleaner and greener image, but the impact of these industries on the environment has not yet been thoroughly investigated. It should be noted that wine production, which is considered one of the oldest industries in the world, is a sector with many environmental problems. Thus, although the wine industry is regularly promoted with unusual images depicting ecologically clean landscapes, the cultivation of wine grapes and also the production of wine have several disadvantages from an ecological point of view. Although compared to other industries, the wine industry is subject to less political and media scrutiny. As we know, industry affects the physical environment in which it operates, and in parallel, its future viability is closely related to environmental influences

and conditions. For this reason, considering the economic and cultural importance attributed to wine production in most parts of the world, it is important to carry out comprehensive and necessary research to understand and minimize the negative environmental impacts associated with the operation of the wine industry. Such steps are essential to ensure the economic and environmental sustainability of the wine industry now and in the future. In order to understand environmental management in the global wine industry, this paper has used an integrative literature review to explore the main areas of environmental concern facing wine enterprises today. Thus, the main concerns discussed include water use and its quality, chemical use, as well as the generation and management of organic and inorganic waste streams, production of energy use and greenhouse gas emissions, land use status and its impact on ecosystems. The conducted research shows that the aforementioned practices in wine enterprises remain not thoroughly studied.

Dr. Varga Anita

Az esélyegyenlőség fenntarthatósági aspektusai

Kulcsszavak: Esélyegyenlőség, fenntartható környezet, változás-menedzsment, fogyatékoság, felsőoktatás.

A felsőoktatás rendszerében a fogyatékosággal élő hallgatók helyzetének a fenntarthatóság nézőpontjából történő megítélése minden érintett szemszögéből összetett. A fenntartható fejlődés területei és feladatai a felsőoktatási intézmények alaptevékenységének vonatkozásában vannak jelen.

Az esélyegyenlőség és a fenntarthatóság közös metszetei az erőforrások optimalizálása, az élhető társadalmi gazdasági kör-

nyezet biztosítása a humanitárius tevékenységek szerepének növelése. A belépés a felsőoktatás rendszerébe lehetővé teszi a befogadó szemlélet mellett az elfogadó szemlélet alkalmazását minden érintett számára. Alapvető szempont a képzésben a szociális érzékenység iránti attitűd felmérése, a szociális érzékenység fejlesztése az oktatók és hallgatók esetében. Alapvető törekvés az energiatakarékosságra és környezetbarát anyagok alkalmazására való törekvés. Az esélyegyenlőség problémája megjelenik egyéb területeken is ezért fontos alapelv az egyéni készségek, képességek figyelembe vételére alapozott oktatás.

Sustainability aspects of equal opportunities

Keywords: Equal opportunities, sustainable environment, change management, disability, higher education.

The situation of students with disabilities in the higher education system from a sustainability perspective is complex from the point of view of all stakeholders. The areas and challenges of sustainable development are present in the core activities of higher education institutions. The common metrics of equal opportunities and sustainability are the optimisation of resources, the provision of a liveable social and economic environment, and the enhancement of the role of humanitarian activities. Entry into the higher education system enables an inclusive approach to be adopted alongside an accepting approach for all concerned. A fundamental aspect of training is to assess attitudes towards social sensitivity and to develop social sensitivity in teachers and students. A fundamental concern is to strive for energy saving and the use of environmentally friendly materials.

DUNAÚJVÁROSI EGYETEM
www.uniduna.hu

D=U=E PRESS

Kiadóvezető Németh István

Felelős kiadó Dr. habil András István rektor
Felelős szerkesztő Nemeskéry Artúr
Tördelés Duma Attila
Készült a HTSART nyomdában
Felelős vezető Halász Iván

